

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 20. jūnijā
(OR. en)

10325/18

**Starpiestāžu lieta:
2018/0258 (COD)**

**UD 134
ENFOCUSTOM 129
MI 487
COMER 60
TRANS 278
ECOFIN 637
CODEC 1129**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 12. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 474 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 474 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 474 *final*

Strasbūrā, 12.6.2018
COM(2018) 474 final

2018/0258 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido
finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām**

{SWD(2018) 347} - {SWD(2018) 348} - {SEC(2018) 315}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisija 2018. gada 2. maijā pieņēma dokumentu paketi par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam.¹ Komisija ierosināja jaunu, mūsdienīgu ilgtermiņa budžetu, kas cieši piesaistīts Savienības (27 valstu sastāvā) politiskajām prioritātēm. Ierosinātais budžets apvieno jaunus instrumentus un modernizētas programmas, ar kuriem paredzēts efektīvi īstenot Savienības prioritātes. Balstoties uz to, Komisija ierosina izveidot jaunu Integrētās robežu pārvaldības fondu (izdevumu sadaļas “Migrācija un robežu pārvaldība” ietvaros). Šā jaunā fonda mērķis ir sniegt būtiski svarīgu un pastiprinātu atbalstu dalībvalstīm, lai nodrošinātu Savienības kopīgo ārējo robežu drošību.

Integrētās robežu pārvaldības fonds veicinās kopīgās vīzu politikas turpmāko attīstību un Eiropas integrētās robežu pārvaldības īstenošanu dalībvalstīs, lai palīdzētu cīņā pret nelikumīga migrāciju un atvieglotu tiesiski pamatotu ceļošanu un tirdzniecību. Arī turpmāk būtu jāsniedz finansiāls atbalsts dalībvalstīm, lai tās varētu veidot un pilnveidot savas iespējas šajās jomās un stiprināt sadarbību, tai skaitā ar attiecīgajām Savienības aģentūrām. Fonds arī nodrošinās lielāku vienveidību muitas kontroles darbības rezultātos pie ārējām robežām, mazinot pašreizējo nelīdzsvarotību starp dalībvalstīm, kuras iemesls ir ģeogrāfiskās atšķirības un atšķirības spējās un pieejamajos resursos. Šajā satvarā ierosinātais Integrētās robežu pārvaldības fonds (IRPF) sastāvēs no finansiālā atbalsta instrumenta attiecībā uz robežu pārvaldību un vīzām un finansiālā atbalsta instrumenta muitas kontroles iekārtām.

Šis priekšlikums attiecas tikai uz Muitas kontroles iekārtu [finansēšanas] instrumentu. Komisija paralēli iesniedz atsevišķu priekšlikumu par finansiāla atbalsta instrumentu attiecībā uz robežu pārvaldību un vīzām.

Šis priekšlikums paredz, ka piemērošana sākas 2021. gada 1. janvārī, un, ņemot vērā 2017. gada 29. martā Eiropadomē saņemto Apvienotās Karalistes paziņojumu par tās nodomu izstāties no Eiropas Savienības un *Euratom*, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību 50. pantu, tas attiecas uz Savienību 27 dalībvalstu sastāvā.

Muitas daudzgadu rīcības programma (Muitas programma), kas pastāv kopš 1991. gada², nodrošina pienācīgu finansējumu muitas iestāžu sadarbības pasākumiem, elektroniskām sistēmām, kā arī administratīvo spēju veidošanai un labi papildina valstu iniciatīvas un ieguldījumus šajā jomā. Tomēr tas neparedz iespēju un līdzekļus finansēt iekārtas, kas tiek izmantotas, lai veiktu muitas kontroli pie ES ārējām robežām. Līdz šim šī vajadzība ES

---

¹ COM(2018) 322 *final*.

² Muitas programma tika izveidota 1991. gadā ar Padomes Lēmumu (1991. gada 20. jūnijs) par Kopienas rīcības programmu par profesionālo apmācību muitas ierēdņiem (programma “Matthaeus”); vēlāk viss muitas programmu kopums tika izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 19. decembra Lēmumu Nr. 210/97/EK, ar ko pieņem Kopienas rīcības programmu attiecībā uz muišu (“Muita 2000”) un to aizstājošās programmas, kuras izveidotas ar Lēmumiem Nr. 105/2000/EK, Nr. 253/2003/EK, Nr. 624/2007/EK un Regulu (ES) Nr. 1294/2013.

mērogā tikai nelielā mērā tika atbalstīta ar citiem instrumentiem (“Hercule III”³, Strukturālo reformu atbalsta programma⁴, Eiropas strukturālie un investīciju fondi⁵).

Kamēr Padomē tika apspriests priekšlikums par “Muita 2020”, dalībvalstis aicināja Komisiju veikt “izmaksu un ieguvumu izvērtējumu attiecībā uz detektoriekārtām un saistīto tehnoloģiju, lai pēc 2020. gada muitas dienestiem atvieglotu mūsdienīgu muitas kontroles instrumentu iegādi”. Šāds aicinājums bija iekļauts preambulas ceturtajā apsvērumā Regulā (ES) Nr. 1294/2013, ar ko izveido rīcības programmu muitas nozarei Eiropas Savienībā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam. Papildus tam Padome 2017. gada 23. maijā pieņēma secinājumus⁶, aicinot “Komisiju ne vēlāk kā 2018. gada vidū iesniegt ziņojumu par vajadzīgo finanšu līdzekļu nodrošināšanu, lai iepirktu piemērotus rīkus muitas kontrolei [...], tostarp iespēju minētos līdzekļus piešķirt, izmantojot vienotu fondu.”

Kopš tā laika dalībvalstis atkārtoti ir paudušas, ka ir nepieciešams finansiāls atbalsts muitas kontroles iekārtām, un pieprasījušas šā jautājuma padziļinātu izvērtēšanu Muitas politikas grupā⁷.

Reaģējot uz šiem pieprasījumiem, Komisija sava 2016. gada paziņojuma par ES muitas savienības un tās pārvaldības pilnveidošanu⁸ atzina, ka šāda problēma pastāv, un norādīja, ka tā nākamās Muita programmas ietekmes novērtējumā apsvērs un izvērtēs iespēju finansēt vajadzības pēc iekārtām no turpmākām Komisijas finansiālajām programmām. Pēc tam Padomes 2017. gada marta secinājumos par muitas finansēšanu tā vēlreiz uzsvēra: ir nepieciešams, ka ES un tās dalībvalstis reaģētu uz tirdzniecības globalizāciju un tiktu līdzti tās attīstības ātrumam, bet vienlaikus arī rēķinātos ar noziedzības globalizāciju, kā arī pienācīgi reaģētu uz apdraudējumiem, kuru dēļ ir nepieciešamas atbilstīgas iekārtas, lai atbalstītu muitas savienības iedarbīgu darbību, un finansējums, lai muitas dienestus apgādātu ar nepieciešamām tehniskām iekārtām tādu preču pārbaudīšanai, kas šķērso ES ārējās robežas”.

Tādēļ Padome aicināja Komisiju līdz 2017. gada beigām “apsvērt un izvērtēt iespēju tehniskā aprīkojuma vajadzības finansēt no turpmākām Komisijas finanšu programmām un uzlabot koordināciju un stiprināt sadarbību starp muitas dienestiem un citām tiesībaizsardzības iestādēm finansējuma nolūkos, izmantojot labāku ES līmeņa partnerību”.

---

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 250/2014 (2014. gada 26. februāris), ar ko izveido programmu darbību veicināšanai Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības jomā (programma *Hercule III*) un atceļ Lēmumu Nr. 804/2004/EK (OV L 84, 20.3.2014., 6. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/825 (2017. gada 17. maijs), ar ko laikposmam no 2017. gada līdz 2020. gadam izveido Strukturālo reformu atbalsta programmu un groza Regulu (ES) Nr. 1303/2013 un Regulu (ES) Nr. 1305/2013 (OV L 129, 19.5.2017., 1. lpp.).

⁵ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_lv

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> un <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/lv/pdf>

⁷ Muitas politikas grupa ir ekspertu grupa, ko Komisija izveidojusi, lai tā konsultētu Komisiju saistībā ar muitas politikas stratēģiskajiem jautājumiem; uzraudzīt dažādu muitas politikas aspektu attīstību; veicināt viedokļu apmaiņu starp dalībvalstīm. Papildu informācija: <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=944&Lang=LV>.

⁸ COM(2016) 813 *final*.

Eiropas Parlaments vairākās rezolūcijās⁹ ir arī paudis viedokli, ka “muitas savienība ir viens no Eiropas Savienības stūrakmeņiem, savukārt ES ir viens no pasaulē lielākajiem tirdzniecības blokiem, un tā kā muitas savienība ir būtiska vienotā tirgus pareizai darbībai gan ES uzņēmumu, gan iedzīvotāju interesēs”. Tādēļ tā arī aicināja Komisiju “nākt klajā ar skaidru, saskaņotu un vērienīgu stratēģiju un grafiku, tā nodrošinot, lai ikviena ES muitas sistēmu izpildes nodrošināšanai nepieciešamā elementa pamatā būtu attiecīgs priekšlikums, ar ko var sasniegt iecerēto mērķi un kas ir atbilstošs aktuālajām starptautiskās tirdzniecības tendencēm un ES tirdzniecības politikas programmas īstenošanai”. Šā instrumenta speciālais mērķis – veicināt pienācīgas un līdzvērtīgas muitas kontroles īstenošanu, nodrošinot muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu – ir tieša atbilde uz šo aicinājumu.

Jaunā, ierosinātā muitas kontroles iekārtu instrumenta mērķis ir muitas kontroles darbības rezultātu uzlabota līdzvērtība visās dalībvalstīs, lai novērstu preču plūsmu novirzīšanu uz vismazāk attīstītām vietām. Speciāla Savienības iesaistīšanās attiecībā uz muitas kontroles iekārtām dos iespēju atbalstīt muitas kontrolei plašā nozīmē paredzēto atbalstāmo detektoriekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu. Instruments attieksies arī uz detektoriekārtām, kas tiek izmantotas kontroles nolūkiem ārpus muitas kontroles jomas, ja vien muitas kontrole ir un paliek galvenais nolūks.

- **Atbilstība spēkā esošajiem noteikumiem šajā politikas jomā**

Šis priekšlikums ir pilnīgi atbilstīgs muitas savienības mērķiem un veicinās to sasniegšanu. Līdzvērtīgas muitas kontroles nodrošināšana pie ES ārējām robežām ir izšķiroši svarīga, lai novērstu preču plūsmu novirzīšanu uz vismazāk attīstītām vietām. Tas ir svarīgi ne tikai tradicionālās muitas funkcijas – ieņēmumu iekasēšanas – kontekstā, bet arī drošuma un drošības nodrošināšanai. Vienlaikus šai kontrolei attiecībā uz preču kustību pāri ārējām robežām nebūtu negatīvi jāietekmē, bet gan drīzāk jāveicina tiesiski pamatota tirdzniecība. Tomēr pašlaik pastāv nelīdzsvarotības, kurai viens no iemesliem ir dalībvalstīs konstatētās atšķirības iespējās un resursu pieejamībā. To spēja reaģēt uz izaicinājumiem, kurus pasaulē izraisījusi komercdarbības modeļu un piegādes ķēžu pastāvīgā attīstība, ir atkarīga ne tikai no cilvēkresursu komponentes, bet arī no mūsdienīgu un uzticamu kontroles iekārtu pieejamības.

Ierosinātais instruments papildinās Muitas programmā paredzētos pasākumus. Konkrētāk, ar muitas kontroles iekārtu instrumentu tiks atbalstīta vienīgi atbalstāmo iekārtu iegāde, uzturēšana un atjaunināšana, savukārt Muitas programma atbalstīs visus saistītos pasākumus, piemēram, sadarbību, novērtējot vajadzības pēc iekārtām, vai attiecīgā gadījumā apmācības saistībā ar iegādātajām iekārtām.

- **Saskaņotība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums ir pilnīgi saskaņots ar Savienības politiku drošuma un drošības jomā. Kopš muitas savienības izveides, muitas dienestu loma ārējo robežu pārvaldībā ir ievērojami mainījusies, un tagad to atbildība pārsniedz to tradicionālo lomu, aptverot arī ES tirdzniecības uzraudzību un veicināšanu un ES finanšu un ekonomikas intereses. Muita uzņemas papildu atbildību drošuma un drošības jomā. Tomēr tas ietekmē ne tikai muitu, bet arī citas nozares vai aģentūras, piemēram, policiju, robežsardzi, kā arī veselības un patērētāju tiesību aizsardzības iestādes. Finansējot iekārtas ar dažādu izmantojumu (muitas kontrolei, robežkontrolei un apsardzei), vienlaikus muitas kontrolei paliekot galvenajam nolūkam, šis priekšlikums dos iespēju maksimāli palielināt Savienības budžeta ietekmi, atbalstot kontroles

---

⁹ Sk., piemēram: Eiropas Parlamenta rezolūcija par to problēmu risināšanu, kuras saistītas ar ES Muitas kodeksa īstenošanu (2016/3024(RSP))

iekārtu koplietošanu un sadarbību un tādējādi arī aģentūru sadarbību Eiropas integrētās robežu pārvaldības ietvaros, kā minēts Regulas (ES) 2016/1624¹⁰ 4. panta e) apakšpunktā.

Veidosies sinerģija starp ES krāpšanas apkarošanas programmu, kurai ir konkrēts mērķis – Savienības finanšu interešu aizsardzība, un muitas kontroles iekārtu instrumentu, kas atbalsta muitas savienības pienācīgu darbību un līdz ar to veicina Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas interešu aizsardzību. Tādēļ katrai programmai ir atsevišķa galvenā darbības joma, tomēr pastāv iespēja, ka tās viena otru papildinās.

2. TIESISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Tiesiskais pamats

Ar šo regulu izveido Integrētās robežu pārvaldības fondu – vienlaikus ar Regulu (ES).../2018, ar ko izveido finansiālā atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzām. Tā kā ar abiem instrumentiem ir paredzēts aptvert plašu mērķu diapazonu, ir nepieciešami dažādi tiesiskie pamati no Līgumiem. Juridiski nav iespējams izveidot Integrētās robežu pārvaldības fondu kā vienu vienotu tēriņu programmu. Tādēļ tiek ierosināts izveidot fondu kā visaptverošu finansēšanas satvaru, kas sastāv no diviem nozares priekšlikumiem, tostarp šo.

Attiecībā uz šo priekšlikumu muitas kontroles iekārtu finansēšanai ir nepieciešams apvienot vairākus tiesiskos pamatus, jo iekārtām var būt vairāki nošķirami, lai arī saistīti nolūki:

- Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 33. pants, kas aicina īstenot Savienības mēroga rīcību attiecībā uz sadarbību muitas jomā un ES muitas savienību;
- LESD 114. pants, kas aicina īstenot Savienības mēroga rīcību attiecībā uz iekšējo tirgu; kā arī
- LESD 207. pants, kas aicina īstenot Savienības mēroga rīcību attiecībā uz kopīgo tirdzniecības politiku.

ES mēroga rīcība ir pamatota arī tādēļ, ka tai ir pienākumi, kas izriet no starptautiskiem nolīgumiem, piemēram, PTO ietvaros.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Lai gan muitas savienība ir ekskluzīvās kompetences joma, kurā ES tiesību aktiem ir augsta saskaņotības pakāpe, šo tiesību aktu īstenošana ir ikvienas dalībvalsts ziņā. Katra dalībvalsts izvēlas līdzekļus, t. sk. iekārtas, ko tā atvēl muitas kontrolei.

Tomēr nelīdzsvarotība starp dalībvalstīm pastāv arī ģeogrāfisko atšķirību dēļ. Atkarībā no ārējo robežu būtības dalībvalstīm ir dažādi resursi un vajadzības pēc savām muitas kontroles iekārtām. Lielās ostās lielais apgrozījums rada lielākus ieņēmumus, kas palielina muitas dienestiem pieejamās summas, ar kurām segt iekasēšanas izmaksas un vienlaikus sniedz sinerģijas iekārtu izmantošanā. Garām sauszemes robežām ar daudzām robežšķēršošanas vietām ir nepieciešami daudz materiālu un iekārtu, lai nodrošinātu pilnīgu darbību, tās rada mazāk ieņēmumu un mazāk resursu, kas pieejami muitas dienestiem. Esošie Savienības pasākumi ir izrādījušies ierobežoti un neapmierinoši. Bez ES mēroga rīcības šī

---

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1624 (2016. gada 14. septembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 863/2007, Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004 un Padomes Lēmumu 2005/267/EK (OV L 251, 16.9.2016., 1. lpp.).

nelīdzsvarotība varētu saasināt politisko spriedzi un palielināt risku, ka iedzīvotāji un tirgus dalībnieki izmanto vismazāk attīstītās robežšķērsošanas vietas.

- **Proporcionalitāte**

Šajā priekšlikumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai. Priekšlikums balstās uz centralizācijas elementu – darba grupu izveidi, kuru sastāvu veido dalībvalstis, kuras kopīgi novērtē vajadzības pēc iekārtām un apzina kopīgo optimālo iekārtu standartu – lai pie Savienības robežām veicinātu viendabīgu vai saskaņotu muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu. Dotācijas nolīguma ietvaros galīgo lēmumu par iepirkumu pieņem attiecīgā dalībvalsts.

Komisija šā instrumenta īstenošanas nolūkā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 17. pantu saskaņošanas, izpildvaras un vadības funkcijas, kas paredzētas Līgumos.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Atbilstoši attiecīgo ietekmes novērtējuma secinājumiem ir piemēroti īstenot ES intervenci, izmantojot finansēšanas instrumentu. Komisija Integritātes robežu pārvaldības fonda satvarā ierosina jaunu instrumentu muitas kontroles iekārtām, proti, regulas formā.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANAS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Muitas kontroles iekārtu instruments kā jauna iniciatīva nevar izmantot pagātnes pieredzes izvērtējumu. Tomēr problēmas un vajadzības muitas kontroles iekārtu jomā tika aplūkotas ārēja konsultanta pētījumā par muitas programmu laikposmam pēc 2020. gada. Konkrētāk, tika veikts speciāls apsekojums, intervijas un pētījumi par konkrētiem gadījumiem. Atklāta sabiedriskā apspriešana par ES finansējumu ieguldījumu, pētniecības & inovācijas, MVU un iekšējā tirgus jomā, kurā citstarp tika aplūkoti muitas aspekti, notika no 2018. gada 10. janvār līdz 9. martam. Kopsavilkums par visiem šiem viedokļiem ir sniegts šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 2. pielikumā.

Visos šajos pasākumos tika apliecināta nepieciešamība pēc Savienības mēroga rīcības un tika sagaidīts, ka tai būs liela pievienotā vērtība ES mērogā. Arvien pieaugošais preču apjoms un pieaugošā nepieciešamība pēc robežkontroles ir saistīta ne tikai ar tradicionālo muitas funkciju – iekasēt ieņēmumus, bet arī ar nepieciešamību paplašināt un pastiprināt to preču kontroli, kuras tiek ievestas un izvestas pāri ES ārējām robežām, lai nodrošinātu drošumu un drošību. Vienlaikus šai kontrolei attiecībā uz preču kustību pāri ārējām robežām nebūtu negatīvi jāietekmē, bet gan drīzāk jāveicina tiesiski pamatota tirdzniecība. Muitas kontroles iekārtas ir būtisks elements šo mērķu sasniegšanā, un ir steidzami nepieciešams ieviest speciālu Savienības instrumentu, ar ko tiktu risināta pašreizējās nelīdzsvarotības problēma.

- **Ietekmes novērtējums**

Šo priekšlikumu papildina ietekmes novērtējums, kas ir kopīgs priekšlikumiem attiecībā uz Patvēruma un migrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Integritātes robežu pārvaldības fondu, kas sastāv no šā instrumenta un finansiālā atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzām.

Ietekmes novērtējumā tika saņemts pozitīvs atzinums no Regulējuma kontroles padomes (2018. gada 13. aprīlī), ar ieteikumu izskaidrot jauno muitas kontroles iekārtu instrumentu,

t. sk. attiecībā uz tiešās pārvaldības piemērotību. Šis aspekts tika apsvērts galīgajā versijā, kurā skaidrojumi sniegti pamattekstā un 6. pielikumā.

Galvenais novērtētais variants attiecas uz pārvaldību, t. i., to, vai ar instrumentu atbalstāmo muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu būtu jābalsta uz dotāciju sniegšanu valsts iestādēm vai uz kopēju pārvaldību. Apspriešana ar citiem Komisijas dienestiem, kas īsteno kopēju pārvaldību, skaidri liecināja, ka tā ir sarežģīta, bet nesniegtu vispārēju saskaņotību un pārrobežu koordināciju, kas nepieciešama muitas, lai visās dalībvalstīs nodrošinātu līdzvērtīga līmeņa kontroli. Turklāt, tā kā dalībvalstis nesadarbotos, jo katra neatkarīgi izstrādātu savu valsts plānu, kopēja pārvaldība neveicinātu pieredzes, zinātības un paraugprakses apmaiņu, kas ir svarīgs sagaidāmais ieguvums no šīs iesaistīšanās, vienveidīgi piemērojot ES muitas noteikumus.

Tādēļ vēlmais variants ir tiešā pārvaldība, sniedzot dotācijas valstu iestādēm. Šāda mērķa sasniegšanai acīmredzami ir nepieciešama koordinējoša darbība pāri dalībvalstu robežām, ko vissekmīgāk var panākt ar centralizētu pieeju, izmantojot tiešo pārvaldību. Šāda mērķa sasniegšanai acīmredzami ir nepieciešama koordinējoša darbība pāri dalībvalstu robežām, ko vissekmīgāk var panākt ar centralizētu pieeju, izmantojot tiešo pārvaldību. Tā kā dalībvalstu iestādēm – un nevis Savienības iestādēm – arī turpmāk tieši piederētu iekārtas, kuras tās izmanto, veicot savus pienākumus pie ES robežām, ES iesaistīšanās notiktu kā dotācijas dalībvalstīm, atbalstot muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu saskaņā ar iepriekš noteiktiem standartiem attiecībā uz katru robežas veidu. Turklāt tiešā pārvaldība ir rezultātu panākšanas mehānisms esošajiem pasākumiem muitas jomā – gan programmas “Muita”, gan programmas “Hercule III” ietvaros. Tā ir arī atbilstīga pieeja, jo tā iesaistīs tikai ierobežotu skaitu saņēmēju, t. i., 27 dalībvalstis.

- **Vienkāršošana**

Instrumenti ir paredzēti ļoti vienkārši ar sākotnējo vajadzību novērtēšanu darba grupās un – pēcāk – darba programmas pieņemšanu. Tiešā pārvaldība balstīsies uz dotācijām un dos iespēju piemērot vairākus vienkāršojumus, kas paredzēti Finanšu regulā un tās īstenošanas noteikumos, piem., izņēmumu attiecībā uz uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

- **Pamattiesības**

Priekšlikumam nav konkrētas ietekmes uz pamattiesībām.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Komisijas priekšlikums nākamajai daudzgadu shēmai ietver priekšlikumu Integrētās robežu pārvaldības fondam 2021.-2027. gadā atvēlēt 9318 miljonus euro (pašreizējās cenās). No tiem šīs regulas īstenošanai pieejamais finansējums ir 1,3 miljardi EUR (pašreizējās cenās).

Lai absolūtā izteiksmē tas ir ievērojams apmērs, tas veido tikai nelielu daļu no aplēses par ieguldījumu iztrūkumu. Kā liecina informācija, kas saņemta no dalībvalstīm 2014.–2015. gadā, aplēse par ieguldījumu iztrūkumu tik tiešām bija 2,3 miljardi EUR 5 gados. Tomēr tas vēl nenozīmē, ka Savienības iesaistīšanās noteikti segtu ieguldījumu iztrūkumu, jo Savienības iesaistīšanās apmērs būtu jāizvērtē plašākā muitas pienākumu kontekstā, jo pašu

resursi, no kuriem dalībvalstis pašlaik patur 20 %¹¹, 2015. gadā veidoja 4,7 miljardus EUR, lai segtu savus muitas izdevumus un ieguldījumus.

Savienības iesaistīšanās būtu jānovērtē attiecībā pret Savienības ārējās tirdzniecības apjomu, kur muitas kontrole veicina tā uzraudzīšanu. Īstenojot Savienības tirdzniecības politiku, muitas ik dienas apstrādā milzīgu tirdzniecības darījumu apjomu: ES-28 tirdzniecības plūsmu statistiskās vērtības kopsumma 2016. gadā bija 3,46 triljoni EUR (1,75 triljoni EUR par eksportu un 1,71 triljoni EUR par importu) vai 9,5 miljardi EUR dienā. Tādējādi ierosinātā Savienības iesaistīšanās veidotu mazāk nekā 0,01 % no ārējās tirdzniecības apjoma.

Instrumenti tiks īstenoti ar tiešo pārvaldību, balstoties uz prioritātēm. Kopā ar ieinteresētajām personām, kas piedalās vajadzību novērtēšanā, tiks izveidotas darba programmas, kurās noteiktas konkrēta laikposma prioritātes.

Muitas kontroles iekārtu instruments ietekmēs Savienības un dalībvalstu ieņēmumus. Lai gan to nevar kvantificēt, ir sagaidāms, ka tas atvieglos un racionalizēs muitas dienestu darbu attiecībā uz muitas nodokļa, kā arī VAT un akcīzes nodokļa (importa gadījumā) iekasēšanu. Ja tiks palielināta kontroles kvalitāte, muitas dienesti varēs efektīvāk aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas intereses.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Tā kā tā ir jauna ES iesaistīšanās joma, būs ļoti svarīgi nodrošināt orientāciju un muitas kontroles iekārtu instrumenta darbības rezultātus. Būs nepieciešamas arī politikas izvēles, pirms varēs notikt pasākumu pilnīga izmantošana: Pašreizējā programma “Muita 2020” dod iespēju konstatēt stāvokli pie ES ārējām sauszemes robežām un kartēt to klātesošo muitas darbinieku un pieejamo iekārtu izteiksmē visās attiecīgajās robežšķērsošanas vietās; par jūras un gaisa robežām un pasta centriem pašlaik ir pieejama tikai ierobežota informācija.

Ņemot to vērā, ir izstrādāts speciāls modelis, kas pielāgots instrumentu konkrētajiem apstākļiem un vajadzībām. Tas balstīts uz prasībām par centralizētu koordināciju – pāri valsts robežām, nolūkā nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, kas balstīta uz valstu speciālām zināšanām un pieredzi. Četri elementi atbilstoši četriem konstatētajiem posmiem palīdzēs sasniegt noteiktos vispārīgos un speciālos mērķus:

Ietekmes novērtējuma 6. pielikumā detalizēti izklāstīts ikviens no šīm četrām sastāvdaļām. Īsi sakot, process būs šāds:

¹¹ Priekšlikums (COM(2018) 325 *final*) Padomes Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu liecina par dalībvalstu paturēto iekasēšanas izmaksu samazinājumu no 20 % līdz sākotnējiem 10 %.

- Pirmais posms ietvers to vajadzību novērtēšanu, kas pastāv pie katra veida robežas – sauszemes, jūras un gaisa, kā arī pasta centros. Konkrētāk, tiks izmantota *CELBET*¹² (*Central and South-Eastern Land Border Expert Team*) sekmīgā pieredze iekārtu uzskaitīšanā gar ES sauszemes robežu, apstrādājot vairāk nekā 9200 datu ailes no 172 robežšķēršošanas vietām, apzinot šo robežšķēršošanas vietu galvenās iezīmes un ierosinot robežšķēršošanas vietu tipoloģiju (piem., sauszemes vai dzelzceļa robežšķēršošanas vietas, kravas transports vai tikai nekomerciāla satiksme), apzinot ierosināto iekārtu standartus katrā kategorijā un noslēdzot ar trūkumu izvērtējumu starp faktisko uzskaitījumu un noteiktajiem standartiem, kas deva iespēju sagatavot aplēsi par nepieciešamo finansējumu.
- Otrais posms būs orientēts uz programmu plānošanu, kas noslēdzas ar darba programmas un attiecīgo dotācijas nolīgumu sagatavošanu. Par katru robežas veidu būs pieejams viens atsevišķs novērtējums, tādēļ darbs neaprobežosies ar attiecināmības (atbalstāmības) pārbaudi, bet drīzāk ietvers arī finansējuma piešķiršanas organizēšanu atbilstoši muitas prioritātēm, apdraudējumiem un apjomiem. Papildus tam darba programmas pieņemšanas laikā būs nepieciešami politikas risinājuma izvēles varianti.
- Trešais posms būs īstenošana: tiklīdz būs parakstīti dotācijas nolīgumi, dalībvalsti iegādāsies iekārtas atbilstoši nolīguma noteikumiem.
- Ceturtais (pēdējais) posms sastāvēs no uzraudzīšanas un kontrolēšanas.

Lai nodrošinātu regulāru uzraudzīšanu un pārskatu sniegšanu, priekšlikums ievieš speciālu satvaru ar instrumentu un tā pasākumiem sasniegto rezultātu uzraudzīšanai. Šāda uzraudzīšanas un pārskatu sniegšanas būtu jābalsta uz rādītājiem, ar kuriem tiek mērīta ar instrumentu atbalstīto pasākumu iedarbība. Gadījumam, kad tiktu pārsniegta konkrēta robežvērtība, samērīgas pārskatu sniegšanas prasības ietvers īsu informācija par iekārtām.

Turklāt Komisija veiks vidusposma un galīgo izvērtēšanu. Šī izvērtēšana tiks veikta saskaņā ar Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīguma¹³ 22. un 23. punktu, kurā trīs iestādes ir apstiprinājušas, ka spēkā esošo tiesību aktu un politikas novērtēšanai būtu jāveido pamats ietekmes novērtējumiem attiecībā uz turpmākās rīcības iespējām. Izvērtējumos izvērtēs instrumenta ietekmi uz vietas, pamatojoties uz rādītājiem un mērķiem un detalizētu analīzi par to, cik lielā mērā instrumentu var uzskatīt par nozīmīgu, iedarbīgu un efektīvu, vai tas rada pietiekamu ES pievienoto vērtību un vai tas ir saskanīgs ar citām ES politikas jomām. Tajos tiks ietvertas gūtās mācības, identificējot jebkādos konstatētos trūkumus/problēmas, vai ikviena iespēja darbību vai to rezultātu turpmākai uzlabošanai, kā arī to maksimālai ietekmei. Tie ietvers arī ar regulējuma ievērošanu saistīto izmaksu, ieguvumu un ietaupījumu apzināšanu un kvantificēšanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma normu skaidrojums**

I nodaļa. Vispārīgi noteikumi

Ar šo regulu izveido Integrētās robežu pārvaldības fondu, vienlaikus ar Regulu (ES) [2018/XXX], ar ko izveido finansiālā atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzām¹⁴. Abi instrumenti ir cieši saistīti: instruments, uz ko attiecas šis priekšlikums, atbalsta iekārtas, kuru

¹² https://ec.europa.eu/taxation_customs/expert-teams-europa_en

¹³ Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

¹⁴ COM(2018) 473 *final*.

nolūks ir preču kontrolēšana pie Savienības robežām, savukārt iekārtu iegāde, ko atbalsta otrs instruments (kas atbalsta arī citus pasākumus saistībā ar integrēto robežu pārvaldību), būs orientēta vienīgi uz pārbaudēm robežu pārvaldības un vīzu kontekstā. Ir nepieciešams izveidot Integrētās robežu pārvaldības fondu kā visaptverošu finansēšanas satvaru, kas sastāv no diviem nozares priekšlikumiem, kuriem izmantots atšķirīgs tiesiskais pamats (no Līgumiem), jo attiecīgo mērķu diapazons ir plašs.

Tādējādi šis instruments ir galvenokārt orientēts uz muitas savienības un muitas dienestu atbalstīšanu. Tādējādi saskaņā ar tiesisko pamatu iekārtas būs paredzētas galvenokārt muitas kontrolei. Tomēr tas ir interpretējams tā, ka tas attiecas ne tikai uz muitas tiesību aktiem, bet arī citām tiesību nozarēm saistībā ar preču plūsmām starp Savienības muitas teritoriju un citām teritorijām, t. i., citiem tiesību aktiem saistībā ar iekšējā tirgus, kopīgās tirdzniecības politikas un citu, tirdzniecību ietekmējošo kopīgo Savienības politiku ārējiem aspektiem, un piegādes ķēdes drošību kopumā.

Instrumenta mērķis ir atbalstīt muitas savienību un muitas dienestus, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas intereses, lai nodrošinātu drošību un drošumu un aizsargātu Savienību pret negodīgu un nelikumīgu tirdzniecību, vienlaikus atvieglojot tiesiski pamatotu komercdarbību. Konkrētāk, instruments veicinās pienācīgu un līdzvērtīgu muitas kontroli ar nozīmīgu, mūsdienīgu un uzticamu muitas kontroles iekārtu iegādes, uzturēšanas un atjaunināšanas palīdzību.

Instrumentu tiks īstenots, izmantojot tiešo pārvaldību, piemēram, dotāciju veidā. Lai nodrošinātu efektivitāti un sadarbību starp visām iekārtām, kas iegādātas ar Savienības programmu atbalstu, Komisija darba programmu sagatavošanas kontekstā izveidos koordinācijas mehānismu.

II nodaļa: Attiecināmība (atbalstāmība)

Instrumentu dos iespēju finansēt atbalstāmu iekārtu, kas paredzētas galvenokārt muitas kontroles veikšanai, iegādei, uzturēšanai un atjaunināšanai. Tā kā lielākā daļa muitas kontroles iekārtu var būt vienlīdz vai daļēji piemērotas tam, lai pārbaudītu atbilstību citiem tiesību aktiem (piem., normas par vīzām vai policiju), iekārtas, kas papildus muitas kontrolei izmantojamas arī citiem nolūkiem, nav izslēgtas, bet gan to izmantošana šādiem citiem nolūkiem ir tieši atļauta. Tas maksimāli palielinās iespējamo, ar šo instrumentu finansējamo pasākumu ietekmi.

Lai finansējuma piešķiršanā nodrošinātu orientāciju un prioritātes, instruments ietver konkrētus attiecināmības (atbalstāmības) kritērijus un sarakstu ar neattiecināmajiem izmaksām. Konkrētāk, papildus skaidri formulētam sarakstam ar neattiecināmajiem izmaksām, iekārta būs atbalstāma vienīgi tad, ja tā attiecas vismaz uz vienu no sešiem šādiem nolūkiem: neintruzīva pārbaude; signalizēšana par cilvēka ķermenī (vai ap to) noslēptiem priekšmetiem; radiācijas konstatēšana un nuklīdu identifikācija; paraugu analīze laboratorijās; paraugu ņemšana un analīze uz vietas; meklēšana ar pārnēsājamām ierīcēm. 1. pielikums ietver indikatīvu sarakstu ar muitas kontroles iekārtām un attiecīgo muitas kontroles nolūku. Tā kā vajadzības var rasties ilgākā laikā, Komisija ir pilnvarota pārskatīt šo sarakstu ar kontroles nolūkiem, kā arī 1. pielikumu, pieņemot deleģētos aktus.

Papildus atbalstāmu muitas kontroles iekārtu iegādei, uzturēšanai un atjaunināšanai, kuras tiek izmantotas jaunas tehnikas vai jaunu funkciju testēšanai parastos darbības apstākļos. Tas ir nepieciešams posms, pirms dalībvalstis sāk šādu jaunu iekārtu iegādi lielā daudzumā. Eksploatācijas apstākļu testēšana ir papildu posms pēc pētniecības pasākumiem, kas veikti

programmas “Apvārsnis” ietvaros. Lai izmantotu visas iespējamās Savienības finansējuma priekšrocības, kā arī izvairītos no finansējums dubultošanās, Komisija darba programmu sagatavošanas gaitā nodrošinās atbilstīgu koordināciju starp abiem instrumentiem.

Lai gūtu lielāko iespējamo ES pievienoto vērtību, instruments būs atvērts visu dalībvalstu muitas dienestiem. Lai būtu atbalsttiesīgs, dalībvalsts muitas dienestam būs jāsniedz informācija, kas nepieciešama vajadzību novērtēšanai un kas izklāstīta 11. panta 3. punktā.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [2018/XXX]¹⁵ izveido programmu “Muita” sadarbībai muitas jomā, lai atbalstītu muitas savienību un muitas dienestus. Lai saglabātu saskaņotību un horizontālo koordināciju attiecībā uz sadarbības pasākumiem, ir lietderīgi tos visus īstenot, pieņemot vienu vienotu tiesību aktu un noteikumu kopumu. Tādēļ ar šo instrumentu tiks atbalstīta vienīgi atbalstāmo muitas kontroles iekārtu iegāde, uzturēšana un atjaunināšana, savukārt Muitas programmai sadarbībai muitas jomā tiks atbalstīti saistīti pasākumi, piemēram, sadarbības pasākumi vajadzību novērtēšanai vai apmācībai saistībā ar attiecīgajām iekārtām.

III nodaļa. Dotācijas

Dotācijas tiks piešķirtas saskaņā ar Finanšu regulas normām. Ņemot vērā instrumenta atbalsta saņēmēju – dalībvalstu muitas dienestu – identitāti, saskaņā ar izņēmumiem, kas paredzēti Finanšu regulā, dotācijas tiks piešķirtas bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus.

Lai gan vairākas programmas varētu veicināt vienu vienīgu pasākumu, finansējuma pārklāšanās ir jānovērš. Tādēļ speciāla norma liedz ar Savienības finansējumu no dažādiem instrumentiem segt vienas un tās pašas izmaksas.

IV nodaļa. Programmu plānošana, uzraudzīšana, izvērtēšana un kontrolēšana

Instrumenti tiks īstenoti ar darba programmām, ko Komisija pieņems saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 5. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.

Darba programmas sagatavošanu atbalstīs ar vajadzību novērtējumiem, kā izklāstīts iepriekš un ietekmes novērtējuma 6. pielikumā. Šie vajadzību novērtējumi tiks veikti programmas “Muita 2020” un no 2021. gada jaunās Muitas programmas ietvaros.

Ir ieviests vispusīgs uzraudzīšanas, izvērtēšanas un pārskatu sniegšanas satvars, lai nodrošinātu, ka tiek sasniegti instrumenta mērķi. Konkrētāk, izvērtējuma ziņošanas sistēma nodrošina, ka instrumenta izvērtēšanai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi un piemērotā detalizācijas pakāpē; šādus datus un informāciju paziņo Komisijai tā, lai tiktu ievērotas citas tiesību normas; piemēram, vajadzības gadījumā personas datus anonimizē. Šajā nolūkā attiecībā uz Savienības naudas līdzekļu saņēmējiem nosaka samērīgas pārskatu sniegšanas prasības.

V nodaļa. Deleģēšana un komiteju procedūra

Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētas pilnvaras:

---

¹⁵ COM(2018) 442 final.

- pārskatīt kontroles nolūkus, t. i., būtiskos atbalstāmības kritērijus, jo tie var mainīties laika gaitā, ņemot vērā muitas prioritātes, apdraudējumus un tehnoloģijas, kā arī
- grozīt 2. pielikumu, lai pārskatītu vai papildinātu rādītājus, ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, un papildināt šo regulu ar normām par uzraudzīšanas un izvērtēšanas satvara izveidi.

Komisijai palīdzēs komiteja. Lai nodrošinātu visu muitas pasākumu saskaņotību un horizontālo koordināciju šā instrumenta un Muitas programmas ietvaros, tiek ierosināts izveidot vienu vienotu komiteju. Tā kā komiteja jau pastāv esošās programmas “Muita 2020” ietvaros un tā kā tika ierosināts to apstiprināt arī jaunās Muita programmas ietvaros, tiek ierosināts noteikt, ka Muitas programmu komitejas kompetence aptver arī šo instrumentu.

VI nodaļa. Pārejas un nobeiguma noteikumi

Tiks nodrošināta saskaņota, iedarbīga un samērīga informācija, kas orientēta uz dažādām auditorijām, tai skaitā plašsaziņas līdzekļiem un plaču sabiedrību.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido
finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 33., 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Pie Eiropas Savienības ārējām robežām pastāvošās 2140 muitas iestādes² ir pienācīgi jāaprīko, lai nodrošinātu muitas savienības darbību. Arvien pieaug nepieciešamība pēc atbilstīgas un līdzvērtīgas muitas kontroles, turklāt tas sakāms ne tikai par tradicionālo muitas funkciju – iekasēt ieņēmumus, bet arvien vairāk arī par ievērojami pastiprinātu kontroli pār precēm, kas tiek ievestas un izvestas pāri Savienības ārējām robežām, lai nodrošinātu gan drošumu, gan drošību. Tomēr vienlaikus šādai kontrolei pār preču kustību pāri ārējām robežām nevajadzētu negatīvi ietekmēt, bet gan drīzāk atvieglot tiesiski pamatotu tirdzniecību ar trešām valstīm.
- (2) Pašlaik pastāv nelīdzsvarotība dažādu dalībvalstu muitas kontroles darbības rezultātos. Šīs nelīdzsvarotības iemesli ir gan ģeogrāfiskās atšķirības starp dalībvalstīm, gan to attiecīgās spējas un resursi. Dalībvalstu spēja reaģēt uz problēmām, kuras izraisījušas pastāvīgās izmaiņas pasaules komercdarbības modeļos un piegādes ķēdēs, ir atkarīga ne tikai no cilvēkresursu elementa, bet arī no modernu un uzticamu muitas kontroles iekārtu pieejamības. Tādēļ līdzvērtīgu muitas kontroles iekārtu nodrošināšana ir svarīgs elements pašreizējās nelīdzsvarotības problēmas risināšanā. Tā uzlabos muitas kontroles darbības rezultātu līdzvērtību visās dalībvalstīs un tādējādi novērsīs preču plūsmu novirzīšanu uz vismazāk attīstītajām vietām.
- (3) Kopš tā laika dalībvalstis atkārtoti ir paudušas, ka ir nepieciešams finansiāls atbalsts muitas kontroles iekārtām, un pieprasījušas nepieciešamo iekārtu padziļinātu izvērtēšanu. Padome savos 2017. gada 23. marta secinājumos³ par muitas finansēšanu aicināja Komisija “izvērtēt iespēju finansēt vajadzības pēc tehniskām iekārtām no

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² 2016. gada ziņojuma par muitas savienības darbības rezultātiem pielikums, pieejams šeit: https://ec.europa.eu/info/publications/annual-activity-report-2016-taxation-and-customs-union_lv.

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/22301/st09581en17-vf.pdf> un <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7586-2017-INIT/lv/pdf>

turpmākām Komisija finanšu programmām un uzlabot koordināciju un [...] sadarbību starp muitas dienestiem un citām tiesībaizsardzības iestādēm finansējuma nolūkos”.

- (4) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013⁴ muitas kontrole ir jāsaprot ne tikai kā uzraudzība pār muitas tiesību aktiem, bet arī pār citiem tiesību aktiem, kas reglamentē tādu preču ievešanu, izvešanu, tranzītu, pārvietošanu, uzglabāšanu un galapatēriņu, kuras pārvietotas starp Savienības muitas teritoriju un valstīm vai teritorijām ārpus minētās teritorijas, kā arī ārpus Savienības preču un galapatēriņa procedūrai pakļauto preču atrašanos un pārvietošanu Savienības muitas teritorijā. Šādi citi tiesību akti, kas pilnvaro muitas dienestus veikt konkrētus kontroles uzdevumus, ietver nodokļu tiesību normas, piemēram, attiecībā uz akcīzes nodokli un pievienotās vērtības nodokli, normas par iekšējā tirgus ārējiem aspektiem, kopīgo tirdzniecība politiku un citām kopīgām Savienības politikām, kuras var ietekmēt tirdzniecību, par piegādes ķēdes vispārējo drošību, kā arī Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas interešu aizsardzību.
- (5) Atbalsts atbilstīga un līdzvērtīga līmeņa muitas kontroles izveidei pie Savienības ārējām robežām dod iespēju maksimālu palielināt ieguvumu no muitas savienības. Speciāla, ar muitas kontroles iekārtām saistīta Savienības iesaistīšanās, kas paredz izlabot pašreizējo nelīdzsvarotību, veicinātu arī vispārējo kohēziju starp dalībvalstīm. Ņemot vērā problēmas, ar kurām saskaras pasaule, un īpaši nepieciešamība arī turpmāk aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas intereses, vienlaikus atvieglojot tiesiski pamatotas tirdzniecības plūsmas, būtiska ir modernu un uzticamu kontroles iekārtu pieejamība pie ārējām robežām.
- (6) Tādēļ ir īstais brīdis izveidot jaunu finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām.
- (7) Tā kā dalībvalstu muitas dienesti ir uzņēmušies arvien lielāku skaitu pienākumu, kas bieži vien iesniedz apsardzes jomā un notiek pie ārējās robežas, būtu jāizskata jautājums par to, kā nodrošinot līdzvērtību robežkontroles un muitas kontroles veikšanā pie ārējām robežām, sniedzot dalībvalstīm atbilstīgu Savienības finansiālo atbalstu. Tikpat svarīgi ir veicināt starpaģentūru sadarbību pie Savienības robežām saistībā ar preču un personu kontrolēšanu dalībvalstu iestāžu vidū katrā dalībvalstī, kas ir atbildīga par robežu kontroli vai citiem uzdevumiem, kas tiek veikti pie robežas.
- (8) Tādēļ ir nepieciešams izveidot Integrētās robežu pārvaldības fondu (turpmāk “fonds”).
- (9) LESD V sadaļas juridiskās specifikas un dažāda piemērojamā tiesiskā pamata dēļ attiecībā uz politiku par ārējām robežām un muitas kontroli, juridiski nav iespējams fondu izveidot kā vienu vienotu instrumentu.
- (10) Tādēļ būtu jāveido fonds kā visaptverošs ietvars Savienības finansiālajam atbalstam robežu pārvaldības jomā, kas sastāvētu no finansiālā atbalsta instrumenta attiecībā uz muitas kontroles iekārtām (turpmāk “instruments”), kurš izveidots ar šo regulu, kā arī no finansiālā atbalsta instrumenta attiecībā uz ārējām robežām un vīzām, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ...⁵.
- (11) Šajā regulā ir noteikts instrumenta finansējums, un tas Eiropas Parlamentam un Padomei ikgadējās budžeta procedūras laikā ir galvenā atsaucis summa atbilstīgi 17. punktam Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

⁵ COM(2018) 473.

Iestāžu nolīgumā par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību⁶.

- (12) Uz šo instrumentu attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/XXX⁷ (turpmāk “Finanšu regula”). Tajā izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām.
- (13) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) [2018/XXX]⁸ tiek izveidota programma “Muita” sadarbībai muitas jomā, lai atbalstītu muitas savienība un muitas dienestus. Lai saglabātu saskaņotību un horizontālo koordināciju attiecībā uz sadarbības pasākumiem, ir lietderīgi tos visus īstenot, pieņemot vienu vienotu tiesību aktu un noteikumu kopumu. Tādēļ ar šo instrumentu būtu atbalstāma vienīgi atbalstāmo muitas kontroles iekārtu iegāde, uzturēšana un atjaunināšana, savukārt Muitas programmai sadarbībai muitas jomā būtu jāatbalsta saistīti pasākumi, piemēram, sadarbības pasākumi vajadzību novērtēšanai vai apmācībai saistībā ar attiecīgajām iekārtām.
- (14) Papildus tam un attiecīgā gadījumā, instrumentam būtu jāatbalsta arī muitas kontroles iekārtu iegāde vai atjaunināšana, lai varētu testēt jaunas iekārtas vai jaunu funkcionalitāti parastos ekspluatācijas apstākļos, pirms dalībvalstis sāk šādu jauno iekārtu iepirkšanu lielā daudzumā. Parasto ekspluatācijas apstākļu testēšana būtu jāatkārto, it īpaši attiecībā uz pētījumu rezultātiem par muitas kontroles iekārtām Regulas (ES) [2018/XXX]⁹ ietvaros.
- (15) Lielākā daļa muitas kontroles iekārtu var tikpat lielā mērā vai atsevišķos gadījumos tikt izmantoti pārbaudēm saistībā ar atbilstības nodrošināšanu citās tiesību nozarēs, piemēram, robežu pārvaldības, vīzu vai policijas sadarbības jomā. Tādēļ Integrētās robežu pārvaldības fonds tiek izveidots kā divi savstarpēji papildinoši iekārtu iegādes instrumenti ar atsevišķu, bet saskanīgu tvērumu. No vienas puses, no instrumenta robežu pārvaldībai un vīzām, kas izveidots ar Regulu [2018/XXX]¹⁰, ir izslēgtas iekārtas, kas var tikt izmantotas gan robežu pārvaldībai, gan muitas kontrolei. No otras puses, ar šo regulu izveidotais finansiālā atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām ne tikai finansiāli atbalstīs muitas kontrolei kā galvenajam nolūkam paredzētas iekārtas, bet arī dos iespēju tās izmantot arī papildu nolūkiem, piemēram, robežkontrolei un apsardzei. Šis lomu sadalījums veicinās sadarbību starp aģentūrām kā vienu no Eiropas integrētās robežu pārvaldības pieejas elementiem, kas minēts Regulas (ES) 2016/1624¹¹ 4. panta e) punktā, tādējādi dodot muitas un robežsardzes iestādēm iespēju sadarboties un maksimāli palielinot Savienības budžeta ietekmi, izmantojot kontroles iekārtu koplietošanu un sadarbspēju.
- (16) Atkāpjoties no Finanšu regulas noteikumiem, vienu pasākumu var finansēt no vairākām Savienības programmām vai instrumentiem, lai dotu iespēju veikt un attiecīgā gadījumā lai atbalstītu sadarbību un sadarbspēju dažādās jomās. Tomēr, šādos

---

⁶ 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību (OV L 373, 20.12.2013., 1. lpp.).

⁷ COM(2016) 605.

⁸ COM(2018) 442.

⁹ COM(2018) 435.

¹⁰ COM(2018) 473.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1624 (2016. gada 14. septembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/399 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 863/2007, Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004 un Padomes Lēmumu 2005/267/EK (OV L 251, 16.9.2016., 1. lpp.).

gadījumos saskaņā ar Finanšu regulā nostiprināto finansējuma dublēšanas aizlieguma principu dažādu atbalsta avotu līdzekļi nedrīkst segt vienas un tās pašas izmaksas.

- (17) Ņemot vērā straujo attīstību muitas prioritāšu, apdraudējumu un tehnoloģiju ziņā, vienas darba programmas darbībai nevajadzētu norisināties ilgākā laikposmā. Vienlaikus nepieciešamību izveidot attiecīgā gada darba programmas palielina administratīvo slogu gan Komisijai, gan dalībvalstīm, lai gan instrumenta īstenošanai tas nav nepieciešams. Ņemot to vērā, darba programmām principā būtu jāattiecas uz vairāk nekā vienu budžeta gadu.
- (18) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus ar šo regulu saistītās darba programmas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹².
- (19) Lai gan centralizēta īstenošana ir neatņemami svarīgi, lai sasniegtu speciālo mērķi – nodrošināt līdzvērtīgu muitas kontroli, ņemot vērā šā instrumenta tehnisko būtību, ir nepieciešams tehnisks sagatavošanas darbs. Tādēļ īstenošana būtu jāatbalsta ar vajadzību novērtējumiem, kas ir atkarīgi speciālajām zināšanām un pieredzi dalībvalstīs, iesaistot dalībvalstu muitas dienestus. Šie vajadzību novērtējumi būtu jābalsta uz skaidru metodiku, tai skaitā pasākumu minimumu, kas nodrošina nepieciešamās informācijas vākšanu.
- (20) Lai nodrošinātu regulāru uzraudzīšanu un pārskatu sniegšanu, būtu jāievieš pienācīgs satvars ar instrumentu sasniegto darbības rezultātu uzraudzīšanai un attiecīgi pasākumi. Šāda uzraudzīšanas un pārskatu sniegšanas būtu jābalsta uz rādītājiem, ar kuriem tiek mērīta ar instrumentu atbalstīto pasākumu iedarbība. Pārskatu sniegšanas prasībās būtu jāiekļauj informācija par muitas kontroles iekārtām, ja pārsniegta konkrēta izmaksu robežvērtība.
- (21) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu¹³ 22. un 23. punktu šo instrumentu ir nepieciešams izvērtēt, pamatojoties uz informāciju, kas ievākta, izpildot noteiktas uzraudzības prasības, vienlaikus neradot pārmērīgu regulējumu un administratīvo slogu, jo īpaši dalībvalstīm. Attiecīgā gadījumā šīs prasības var ietvert izmērāmus rādītājus kā pamatu instrumenta ietekmes uz vietas izvērtēšanai.
- (22) Lai pienācīgi reaģētu uz mainīgajām politikas prioritātēm, apdraudējumiem un tehnoloģijām, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu attiecībā uz muitas kontroles nolūka grozīšanu tādiem pasākumiem, kuriem pieejams instrumenta finansējums, un speciālo mērķu sasniegšanas rādītāju saraksta grozīšanu. Ir īpaši svarīgi, lai priekšdarbu laikā Komisija sarīko pienācīgas konsultācijas, arī ar ekspertiem, un lai tās tiek rīkotas saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu noteiktajiem principiem. Konkrētāk, lai nodrošinātu vienādu dalību deleģēto aktu sagatavošanā, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaikus ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu izstrāde.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

¹³ Iestāžu 2016. gada 13. aprīļa nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

- (23) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹⁴, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2988/95¹⁵, Padomes Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96¹⁶ un Regulu (ES) 2017/1939¹⁷ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pārkāpumu un krāpšanas gadījumu novēršanu, konstatēšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu un — vajadzības gadījumā — administratīvus un finansiālus sodus. Piemēram, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un Regulu (Euratom, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) drīkst veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes uz vietas un inspekcijas, lai noskaidrotu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai citi noziedzīgi nodarījumi, kas skar Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (EPPO) var izmeklēt un ierosināt kriminālvajāšanu par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁸. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, OLAF, EPPO un Eiropas Revīzijas palātai nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.
- (24) Uz šo regulu attiecas horizontālie finanšu noteikumi, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēma, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir noteikti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas, netiešu izpildi, un nosaka finanšu dalībnieku atbildību. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvam ES finansējumam.
- (25) Šajā regulā paredzētie finansēšanas veidi un īstenošanas metodes būtu jāizvēlas, balstoties uz iespējām ar tiem sasniegt pasākumu konkrēto mērķi un gūt rezultātus, it īpaši ņemot vērā pārbaužu izmaksas, administratīvo slogu un prasību neievērošanas risku. Būtu arī jāapsver vienreizēju maksājumu, vienotas likmes un vienības izmaksu izmantošana, kā arī finansējums, kas nav saistīts ar izmaksām, kā minēts Finanšu regulas 125. panta 1. punktā.
- (26) Dalībvalstis atsevišķi nevar pienācīgi sasniegt šīs regulas mērķi – izveidot instrumentu, kas atbalsta muitas savienību un muitas dienestus, turklāt to vidū ģeogrāfiskā ziņā objektīvi pastāv nelīdzsvarotība, tādēļ ņemot vērā muitas kontroles

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹⁷ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

līdzvērtīgumu un kvalitāti, ko palīdzēs sasniegt koordinēta pieeja un centralizēts finansējums, to var labāk sasniegt ar Savienības mēroga rīcību, tāpēc Savienība var apstiprināt pasākumus pēc subsidiaritātes principa, kā norādīts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido instrumentu attiecībā uz finansiālo atbalstu muitas kontroles iekārtām (turpmāk “instruments”) Integrētās robežu pārvaldības fonda (turpmāk “fonds”) ietvaros, ar ko paredzēts sniegt finansiālu atbalstu muitas kontroles iekārtu iegādei, uzturēšanai un atjaunināšanai.
2. Vienlaikus ar Regulu [2018/XXX], ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu attiecībā uz robežu pārvaldību un vīzām¹⁹, ar šo regulu izveido fondu.
3. Tajā ir izklāstīti instrumenta mērķi, budžets laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma veidi un noteikumi par šāda finansējuma sniegšanu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā lietoti šādi definēti termini:

- (1) “muitas dienesti” ir dienesti, kas definēti Regulas (ES) 952/2013 5. panta 1. punktā;
- (2) “muitas kontrole” ir īpašās darbības, kas definētas Regulas (ES) 952/2013 5. panta 3. punktā;
- (3) “muitas kontroles iekārta” ir iekārta, kas paredzēta galvenokārt muitas kontroles veikšanai;
- (4) “mobilā muitas kontroles iekārta” ir transportlīdzeklis, kas papildus tā spējai pārvietoties ir paredzēts kā muitas kontroles iekārta vai ir pilnīgi aprīkots ar muitas kontroles iekārtu;
- (5) “uzturēšana” ir profilaktiska, koriģējoša un prognostiska intervence, tai skaitā pārbaudes par darbību un veiktajām funkcijām, apkalpošana, remonts un kapitālais remonts, tomēr izņemot atjaunināšanu, kas nepieciešama, lai saglabātu vai atjaunotu muitas kontroles iekārtas paredzēto darbstāvokli, kas dotu iespēju maksimāli paildzināt tās ekspluatācijas laiku;

---

¹⁹ COM(2018) 473.

- (6) “atjaunināšana” ir tālākattīstoša intervence, kas nepieciešama, lai modernizētu muitas kontroles iekārtu, kuras paredzētais darbstāvoklis ir novecojis.

3. pants

Instrumenta mērķi

1. Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā Instrumenta vispārīgais mērķis ir atbalstīt muitas savienību un muitas dienestus, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu finanšu un ekonomikas intereses, lai Savienībā nodrošinātu drošību un drošumu un aizsargātu Savienības pret negodīgu un nelikumīgu tirdzniecību, vienlaikus atvieglojot tiesiski pamatotu komercdarbību.
2. Instruments speciālais mērķis ir veicināt pienācīgu un līdzvērtīgu muitas kontroli ar nozīmīgu, mūsdienīgu un uzticamu muitas kontroles iekārtu iegādes, uzturēšanas un atjaunināšanas palīdzību.

4. pants

Budžets

1. Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam instrumenta īstenošanai paredzētais finansējums ir 1 300 000 000 EUR pašreizējās cenās.
2. Summa, kas minēta 1. punktā var attiekties arī uz izdevumiem saistībā ar instrumenta pārvaldības sagatavošanu, uzraudzīšanu, kontrolēšanu, revīziju, izvērtēšanu un citiem pasākumiem un tā mērķu sasniegumu izvērtēšanu. Turklāt tā var attiekties arī uz izdevumiem saistībā ar pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informēšanas un saziņas pasākumiem, ciktāl tie saistīti ar instrumenta mērķiem, kā arī izdevumiem saistībā ar informācijas tehnoloģiju tīkliem, kuri paredzēti galvenokārt informācijas apstrādei un apmaiņai, tostarp uzņēmuma iekšējiem informācijas tehnoloģiju rīkiem, kā arī citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kas nepieciešama saistībā ar instrumenta pārvaldību.

5. pants

Īstenošana un ES finansējuma veidi

1. Instrumentu īsteno ar tiešo pārvaldību saskaņā ar Finanšu regulu.
2. Instruments var sniegt finansējumu jebkurā no veidiem, kas noteikti Finanšu regulā, piemēram, dotāciju veidā.
3. Ja atbalstītais pasākums ir saistīts ar iekārtu iegādi vai atjaunināšanu, Komisija izveido koordinācijas mehānismu, kas nodrošina efektivitāti un sadarbību starp visām iekārtām, kuras iegādātas ar Savienības programmu un instrumentu atbalstu.

II NODAĻA

ATTIECINĀMĪBA (ATBALSTĀMĪBA)

6. pants

Atbalstāmie pasākumi

1. Lai par kādu pasākumu varētu saņemt finansiālo atbalstu no šā instrumenta, tam ir jāatbilst šādām prasībām:
  - (a) ir paredzēts 3. pantā minēto mērķu sasniegšanai;
  - (b) atbalsta tādu muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu, kuras tiek izmantotas ar vienu vai vairākiem šādiem muitas kontroles nolūkiem:
    - (1) neintruzīva pārbaude;
    - (2) signalizēšana par cilvēka ķermenī (vai ap to) noslēptiem priekšmetiem;
    - (3) radiācijas konstatēšana un nuklīdu identifikācija;
    - (4) paraugu analīze laboratorijās;
    - (5) paraugu ņemšana un analīze uz vietas;
    - (6) meklēšana ar pārnēsājamām ierīcēm.
1. pielikums ietver indikatīvu sarakstu ar muitas kontroles iekārtām, kuras var izmantot muitas kontroles nolūkiem, kas minēti 1.–6. apakšpunktā.
2. Atkāpjoties no 1. punkta pienācīgi pamatotos gadījumos, pasākumi var attiekties arī uz tādu muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu, kuras tiek izmantotas jaunas tehnikas vai jaunu funkciju testēšanai parastos darbības apstākļos.
3. Komisija saskaņā ar 14. pantu ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai grozītu 1. punkta b) apakšpunktā un 1. pielikumā minētos muitas kontroles nolūkus, ja tā šādu pārskatīšanu uzskata par nepieciešamu.
4. Muitas kontroles iekārtas, kas finansētas ar šo instrumentu, var tikt izmantotas ne tikai muitas kontrolei, bet arī citiem nolūkiem, tostarp personu kontrolēšanai, atbalstot dalībvalstu robežu pārvaldības iestādes, un izmeklēšanai.

7. pants

Atbalsttiesīgie subjekti

Atkāpjoties no Finanšu regulas 197. panta, atbalsttiesīgie subjekti ir arī dalībvalstu muitas dienesti, ja tie sniedz informāciju, kas nepieciešama 11. panta 3. punktā minētajai vajadzību novērtēšanai.

8. pants

Līdzfinansējuma daļa

1. Ar instrumentu var finansēt līdz pat 80 % no pasākuma attiecināmo izmaksu kopsummas.
2. Finansējumu virs šā limita var piešķirt vienīgi pienācīgi pamatotos ārkārtas apstākļos.

9. pants

Attiecināmās izmaksas

Instrumenta finansējuma saņemšanas vajadzībām par attiecināmām nav uzskatāmas šādas izmaksas:

- (a) izmaksas saistībā ar zemesgabalu pirkšanu;
- (b) izmaksas saistībā ar infrastruktūru, piemēram, ēkām vai brīvdabas ietaisēm, kā arī mēbelēm;
- (c) izmaksas saistībā ar elektroniskām sistēmām, izņemot datorprogrammatūru, kas tieši nepieciešama, lai varētu izmantot muitas kontroles iekārtu;
- (d) izmaksas saistībā ar tīkliem, piemēram, nodrošinātiem vai nenodrošinātiem sakaru kanāliem, vai abonementiem;
- (e) izmaksas saistībā ar transportlīdzekļiem, piemēram, automašīnām, lidmašīnām vai kuģiem, izņemot mobilās muitas kontroles iekārtas;
- (f) izmaksas saistībā ar muitas kontroles iekārtām nepieciešamām patēriņa precēm, tostarp atsauces vai kalibrēšanas materiāliem;
- (g) izmaksas saistībā ar individuālais aizsardzības līdzekļiem.

III NODAĻA

DOTĀCIJAS

10. pants

Piešķiršana, papildināmība un kopīgs finansējums

1. Instrumenta dotācijas piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VIII sadaļu.
2. Saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta f) punktu dotācijas piešķir bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, kas adresēts 7. pantā minētajiem atbalsttiesīgajiem subjektiem.
3. Atkāpjoties no Finanšu regulas 191. panta, pasākumam, kas saņēmis atbalstu no Muitas programmas sadarbībai muitas jomā, kura izveidota ar Regulu (ES) [2018/XXX]²⁰, vai no kādas citas Savienības programmas, var piešķirt arī atbalstu no

---

²⁰ COM(2018) 442.

šā instrumenta, ja vien šie maksājumi nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Katras atbalstošās Savienības programmas noteikumi ir piemērojami tās attiecīgajam ieguldījumam pasākumā. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz pasākuma attiecināmo izmaksu kopsumu, un atbalstu no dažādām Savienības programmām var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalstīšanas nosacījumi.

IV NODAĻA

PROGRAMMU PLĀNOŠANA, UZRAUDZĪŠANA UN IZVĒRTĒŠANA

11. pants

Darba programma

1. Instrumenta īsteno ar darba programmām, kas minētas Finanšu regulas 110. panta 2. punktā.
2. Komisija ar īstenošanas aktu pieņem darba programmas. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 15. pantā minēto pārbaudes procedūru.
3. Regulas 1. punktā minēto darba programmu sagatavošanu atbalsta ar vajadzību novērtēšanu, kas sastāv vismaz no:
  - (a) kopīgas robežšķēršošanas vietu kategoriju noteikšanas;
  - (b) izsmeļoša pieejamo muitas kontroles iekārtu uzskaitījuma;
  - (c) kopīgas definīcija par muitas kontroles iekārtu minimuma standartu un optimālo standartu, kas ietver norādi uz robežšķēršošanas vietas kategoriju un
  - (d) detalizētu aplēsi par finansiālajām vajadzībām.

Vajadzību novērtējumu sagatavo, balstoties uz ziņām par pasākumiem, kuri veikti programmas “Muita 2020” ietvaros, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1294/2013²¹, vai Muitas programmas sadarbībai muitas jomā ietvaros, kura izveidota ar Regulu (ES) [2018/XXX]²², un to regulāri atjaunina (vismaz reizi trīs gados).

12. pants

Uzraudzīšana un pārskatu sniegšana

1. Regulas II pielikumā ir noteikti rādītāji, ar kuriem sniedz pārskatus par instrumenta virzību uz 3. pantā izklāstīto speciālo mērķu sasniegšanu.
2. Lai nodrošinātu, ka tiek efektīvi novērtēta instrumenta virzība uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 14. pantu, lai

---

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1294/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido rīcības programmu muitas nozarei Eiropas Savienībā laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam (“Muita 2020”) un atceļ Lēmumu Nr. 624/2007/EK (OV L 347, 20.12.2013., 209. lpp.).

²² COM(2018) 442.

grozītu 2. pielikumu nolūkā vajadzības gadījumā pārskatīt vai papildināt rādītājus un papildināt šo regulu ar noteikumiem par uzraudzības un novērtēšanas satvara izveidi.

3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka instrumenta īstenošanas un rezultātu uzraudzīšanai nepieciešamie dati tiek savākti efektīvi, iedarbīgi un laikus. Šajā nolūkā attiecībā uz Savienības naudas līdzekļu saņēmējiem nosaka samērīgas pārskatu sniegšanas prasības.
4. Pārskatu sniegšanas prasības, kas minētas 3. punktā, ietver vismaz ikgadēju šādas informācijas sniegšanu Komisijai, ja muitas kontroles iekārtas izmaksas (pirms nodokļiem) pārsniedz 10 000 EUR:
  - (a) muitas kontroles iekārtas nodošana ekspluatācijā un ekspluatācijas izbeigšana (datumi);
  - (b) statistika par muitas kontroles iekārtu izmantošanu;
  - (c) informācija par muitas kontroles iekārtu izmantošanas rezultātiem.

13. pants

Izvērtēšana

1. Novērtējumus veic laikus, lai to rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā.
2. Instrumenta starposma izvērtējumu veic, tiklīdz ir pieejama pietiekama informācija par instrumenta īstenošanu, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc instrumenta īstenošanas sākuma.
3. Instrumenta īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā pēc četriem gadiem no 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija veic instrumenta galīgo izvērtēšanu.
4. Izvērtējumu secinājumus Komisija dara zināmus Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai, secinājumiem pievienojot savus apsvērumus.

V NODAĻA

DELEĢĒTO PILNVARU IZMANTOŠANA UN KOMITEJU PROCEDŪRA

14. pants

Deleģējuma īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā minētos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 6. panta 3. punktā un 12. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2028. gada 31. decembrim.
3. Eiropas Parlaments vai Padome var jebkurā laikā atsaukt 6. panta 3. punktā un 12. panta 2. punktā minētās pilnvaras pieņemt deleģētos aktus. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums iegūst spēku

nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai lēmumā norādītā vēlākā dienā. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts izraudzījusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz tā pieņem deleģētu aktu, Komisija par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 6. panta 3. punktu un 12. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

15. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdzību sniedz “Muitas programmu komiteja”, kas minēta Regulas (ES) [2018/XXX]²³ 18. pantā.
2. Ja izmanto atsauci uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

VI NODAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

16. pants

Informācija, saziņa un publicitāte

1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību (jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā), sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Saistībā ar instrumentu, tā pasākumiem un rezultātiem Komisija rīko informācijas un plašsaziņas pasākumus. Instrumentam piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

---

²³ COM(2018) 442.

17. pants

Pārejas noteikumi

Vajadzības gadījumā budžetā laikposmam pēc 2027. gada var iekļaut apropriācijas 4. panta 2. punktā paredzēto izdevumu segšanai, lai nodrošinātu līdz 2027. gada 31. decembrim nepabeigto pasākumu pārvaldību.

18. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Plānotie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzīšanas un pārskatu sniegšanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgā(-s) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-s) un budžeta izdevumu pozīcija(-s)
- 3.2. Aplēse par ietekmi uz izdevumiem
  - 3.2.1. *Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem*
  - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
  - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
  - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
  - 3.2.5. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko Integrētās robežu pārvaldības fonda satvarā izveido finansiālā atbalsta instrumentu muitas kontroles iekārtām

1.2. Attiecīgās rīcībpolitikas joma(-s) (*programmu kopums*)

11 Robežu pārvaldība
11.02 Integrētās robežu pārvaldības fonds
11.02.11 muitas kontroles iekārtu instruments

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

X jaunu darbību

jaunu darbību, kas balstās uz iepriekš veiktu izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību¹

spēkā esoša pasākuma pagarināšanu

viena vai vairāku pasākumu apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu /jaunu pasākumu

1.4. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.4.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Instrumenti tiks īstenoti, pieņemot īstenošanas aktu par darba programmu. Tiek plānots, ka pieņemšana notiks 2021. gada 1. ceturksnī pēc vajadzību novērtēšanas (pašreizējās programmas “Muita 2020” ietvaros) un apspriešanās ar Muitas programmu komiteju. Darba programmas izpilde tiks veikta, ne vēlāk kā 2021. gada 2. ceturksnī ar finansējuma saņēmējiem noslēdzot dotācijas nolīgumus.

1.4.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tā var izrietēt no dažādiem faktoriem, piemēram, koordinēšanas radītiem ieguvumiem, tiesiskās noteiktības, lielāka iedarbīguma vai papildināmības). Šā punkta izpratnē “Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība” ir vērtība, kas tiek radīta līdz ar Savienības iesaistīšanos un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Eiropas mēroga rīcības pamatojums (*ex ante*): Tādējādi, atzīstot nepieciešamību uzlabot muitas kontroles darbības rezultātu līdzvērtīgumu dažādās dalībvalstīs, lai novērstu preču plūsmu novirzīšanu uz vājākajiem punktiem, Komisija ierosina šo jauno instrumentu. Līdzvērtīgu muitas iekārtu un infrastruktūras nodrošināšana tik tiešām ir svarīgs elements pašreizējās nelīdzsvarotības problēmas risināšanā. Šo nelīdzsvarotību daļēji ir izraisījušas atšķirības dalībvalstīs pieejamajās iespējās un resursos. To spēja reaģēt uz izaicinājumiem, kurus pasaulē izraisījusi komercdarbības modeļu un piegādes ķēžu pastāvīgā attīstība, ir atkarīga ne tikai no cilvēkresursu komponentes, bet arī no mūsdienīgu un uzticamu kontroles iekārtu pieejamības.

¹ Kā minēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā.

Arvien pieaugošais preču apjoms un pieaugošā nepieciešamība pēc robežkontroles ir saistīta ne tikai ar tradicionālo muitas funkciju – iekasēt ieņēmumus, bet arī ar nepieciešamību paplašināt un pastiprināt to preču kontroli, kuras tiek ievestas un izvestas pāri ES ārējām robežām, lai nodrošinātu drošumu un drošību. Vienlaikus šīm pārbaudēm (kas reglamentē preču kustību pāri ārējām robežām) nebūtu negatīvi jāietekmē, bet gan drīzāk jāveicina tiesiski pamatota tirdzniecība.

Sagaidāmā Savienības radītā pievienotā vērtība (*ex post*): Muitas savienības ietvaros to var sasniegt, vienīgi nodrošinot, ka pat vājākais ķēdes posms ir pietiekami spēcīgs, lai veiktu savas funkcijas. Tādējādi ar instrumentu tiks atbalstīta muitas savienība, un tas papildinās galvenokārt Muitas programmas pasākumus.

1.4.3. *Gūtās atziņas no līdzīgas līdzšinējās pieredzes*

Neattiecas

1.4.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Instrumenti ir cieši saistīti ar jauno Muitas programmu, kas atbalstīs vajadzību novērtēšanu. Turklāt tas ir saistīts ar pasākumiem, kurus Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) veic attiecībā uz cīņu pret krāpšanu nolūkā aizsargāt Savienības finanšu intereses saskaņā ar LESD 325. pantu.

1.5. Ilgums un finansiālā ietekme

X ierobežots ilgums

- X spēkā no 01.01.2021. līdz 31.12.2027.
- X Finansiālā ietekme no 2021. līdz 2027. gadam attiecībā uz saistību apropriācijām un no 2021. līdz 2030. gadam attiecībā uz maksājumu apropriācijām

neierobežots ilgums

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG.,
- pēc kura turpinās darbība pilnā apmērā.

1.6. Plānotie pārvaldības veidi²

X Komisijas īstenota tieša pārvaldība

- X to veic tās struktūrvienības, tai skaitā personāls Savienības delegācijās;
- to veic izpildaģentūras

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Netieša pārvaldība, kurā budžeta īstenošanas uzdevumi uzticēti:

- trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
  - starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
  - EIB un Eiropas Investīciju fondam;
  - Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
  - publisko tiesību subjektiem;
  - privāttiesību subjektiem, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus, ja tie sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
  - struktūrām, kuru darbību reglamentē dalībvalsts privāttiesības, kurām ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuras sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
  - personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības KĀDP jomā, kāda tā paredzēta Līguma par Eiropas Savienību V sadaļā, un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, iedaļā "Piezīmes" sniedzama papildu informācija.*

Piezīmes

--

² Detalizētu informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt tīmekļvietnē "BudgWeb": <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un pārskatu sniegšanas noteikumi

Konkretizēt biežumu un nosacījumus.

Tiklīdz būs pieejama pietiekama informācija par instrumenta īstenošanu, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc instrumenta īstenošanas sākuma tiks veikta starpposma izvērtēšana, kurā aplūkos to, kādā mērā sasniegti instrumenta mērķi, kā arī tā efektivitāti un Savienības mēroga rīcības pievienoto vērtību.

Galīgajā izvērtējumā būtu jāaplūko instrumenta ilgtermiņa ietekme, t.sk. uz ilgtspēju. To veic instrumenta īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc finansēšanas laikposma beigām.

Šie izvērtējumi citstarp būtu jābalsta uz rādītājiem, kas izveidoti uzraudzības un pārskatu sniegšanas vajadzībām.

2.2. Pārvaldība un kontroles sistēma[s]

2.2.1. *Ierosinātā(-o) pārvaldības veida(-u), finansējuma apgūšanas mehānisma, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Attiecībā uz muitas kontroles iekārtu komponenti vēlamais risinājuma variants ir tiešā pārvaldība, nodrošinot dotācijas valstu iestādēm muitas kontroles iekārtu iegādes, uzturēšanas un atjaunināšanas vajadzībām.

Jaunās ES iesaistīšanās mērķis ir atrisināt pašreizējo nelīdzsvarotību dalībvalstu vidū un nodrošināt līdzvērtīgus muitas kontroles darbības rezultātus visā muitas savienībā. Šāda mērķa sasniegšanai acīmredzami ir nepieciešama koordinējoša darbība pāri dalībvalstu robežām, ko vissekmīgāk var panākt ar centralizētu pieeju, izmantojot izmantojot tiešo pārvaldību. Tā kā dalībvalstu iestādēm – un nevis Savienības iestādēm – arī turpmāk tieši piederētu iekārtas, kuras tās izmanto, veicot savus pienākumus pie ES robežām, ES iesaistīšanās notiktu kā dotācijas dalībvalstīm, atbalstot muitas kontroles iekārtu iegādi, uzturēšanu un atjaunināšanu saskaņā ar iepriekš noteiktiem standartiem attiecībā uz katru robežas veidu.

Tiešā pārvaldība ir mehānisms esošo pasākumu īstenošanai muitas jomā – neatkarīgi no tā, vai runa ir par programmu “Muita” vai programmu “Hercule III”. Tā ir arī atbilstīga pieeja, jo šajā gadījumā tajā iesaistīsies tikai ierobežots saņēmēju skaits – 27 dalībvalstis, tādējādi dodot iespēju piemērot vairākus vienkāršojumus, kas paredzēti Finanšu regulā un tās piemērošanas noteikumos, piemēram, izņēmumus no uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.

Lai stabili balstītos uz dalībvalstu iestāžu zināšanām un darbības pieredzi un tādējādi apmierinātu to pašreizējās vajadzības, Komisijas īstenoto tiešo pārvaldību atbalstīs sagatavošanas uzdevumiem paredzētas (piem., vajadzību novērtēšanai un iekārtu minimuma standartu noteikšanai dažādiem robežas veidiem), dalībvalstu izveidotas ekspertu grupas. Galīgo politikas lēmumu pieņems Komisija, kas naudas līdzekļus piešķirs dotāciju formā, balstoties uz muitas politikas prioritātēm, apdraudējumu un komiteju procedūrā veiktā darba apmēru.

Tiks apsvērts arī līdzfinansējums, t.i., dalībvalstu finansējums papildus ES iesaistīšanās summai, un priekšnosacījumi, piemēram, pierādījumi par atbilstīgu administratīvo spēju, piem., darbinieku skaita un prasmju ziņā. Tas nodrošina to, ka muitas kontroles iekārtu piegāde notiek vienīgi tad, ja dalībvalstis ir apņēmušas

iesaistīties pilnā apmērā un ja ir izpildīti nosacījumi, tādējādi nodrošinot iekārtu faktiski izmantošanu un reālu ES iesaistīšanās ietekmi.

Attiecībā uz dotācijām ir paredzēts priekšfinansējums, tomēr dotācijas nolīguma pirmajā gadā tas būtu visai ierobežots (apmēram 20 %, kas nosakāms darba programmās), jo muitas dienestu veiktais muitas kontroles iekārtu publiskais iepirkums parasti ir ilga procedūra, un tādēļ parasti būs ilgāks par dotācijas nolīguma pirmo gadu.

Galīgie maksājumi/naudas līdzekļu atgūšana attiecībā uz dotācijām tiek veikti, balstoties uz finanšu pārskatiem un iepriekš nepieteiktām ex post revīzijām.

Tā kā šis instruments ir jauna programma, laika gaitā kontroles stratēģija visdrīzāk būs jāprecizē, ņemot vērā tā sākotnējo iznākumu. Konkrētāk, tas balstīsies uz divējādu pieeju:

- dalībvalstu finanšu pārskati tiek slēgti pēc dokumentu pārbaudes, kam seko galīgais maksājuma/līdzekļu atgūšanas rīkojums (tādēļ tiek mazināta maksājumu aizkavēšanās); šie maksājuma/atgūšanas rīkojumi arī turpmāk tiks pārbaudīti, izmantojot ex ante kontrolmehānismus, kas iegulti finanšu ciklos;
- iepriekš minētās kontroles tiek atbalstītas ar ex post revīziju uz vietas, dalībvalstīs; TAXUD ĢD ik gadu plāno revīzijas misijas uz vietas apmēram pusē dalībvalstu.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto(-ajām) iekšējās kontroles sistēmu(-ām)*

Riski, kas saistīti ar instrumentu īstenojošajiem finanšu darījumiem, ir ierobežoti, it īpaši tādēļ, ka:

- atbalsta saņēmēji ir dalībvalstu muitas dienesti – šādā gadījumā uzaicinājums iesniegt priekšlikumus netiek publicēts;
- tā kā darba programmā finansējums būs orientēts uz konkrēti norādītām, kopīgām prioritātēm (papildus vajadzību novērtēšanai), lielākā daļa pasākumu būs salīdzināmi starp dažādām dalībvalstīm, un novirzes būs saskatāmas un viegli konstatējamas;
- elektroniskas sistēmas izmantošana pasākumu dokumentēšanai un finanšu pārskatu sastādīšanai būs obligāta – šī sistēma ietver dažādas kontroles un vienkāršos izdevumu uzraudzīšanu;
- ir sagaidāms, ka finansējums būs orientēts galvenokārt uz dārgām muitas kontroles iekārtām, kas samazinās atsevišķu iegādāto, uzturēto vai atjaunināto iekārtu skaitu, un tādējādi atvieglos uzraudzīšanu un kontrolēšanu;
- priekšlikumā jau ir paredzēti pārskatu sniegšanas pienākumu minimums, kas tiks papildināts darba programmās un dotācijas nolīgumos, lai ierobežotu vai mazinātu iespējamus riskus.

2.2.3.

2.2.4. *Pārbauzu izmaksas un to lietderības pamatojums (attiecība “kontroles izmaksas ÷ attiecīgo pārvaldīto fondu vērtība”), un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas un programmas slēgšanas brīdī)*

Ir sagaidāms, ka kontroles gada izmaksu kopsumma, kas izriet no iepriekšējās Muitas programmas, joprojām būs visai ierobežota, ņemot vērā kļūdu ierobežoto risku, kā

norādīts iepriekš, atkarībā no saistīto finanšu darījumu būtības un īstenošanas metodes.

Vispārējās iekšējās kontroles sistēmas (kas balstīta uz finanšu ciklos iegultajām ex ante pārbaudēm) mērķis ir novērst potenciālas kļūdas pirms maksājuma/noslēgšanas. Ex post pārbaudes uz vietas attiecībā uz dotācijām papildus mazina kļūdu potenciālo risku maksājuma/noslēgšanas brīdī, jo tām ir spēcīga atturoša iedarbība.

Salīdzinājumam – iepriekšējās Muitas programmas ietvaros piemērotā kontroles stratēģija ir izrādījusies iedarbīga un efektīva, un kontroles izmaksas ir bijušas ierobežotas. Ņemot vērā, ka attiecība uz šo jauno instrumentu tika izmantotas tās pašas kontroles sistēmas, sagaidāmās izmaksas saistībā ar kontroli un sagaidāmais maksājuma/noslēgšanas brīdī pieļautu kļūdu riska līmenis jaunā instrumenta ietvaros, būs līdzīgi.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai paredzētos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

TAXUD ĢD krāpšanas apkarošanas stratēģijā galvenā uzmanība ir pievērsta tam, lai ĢD ietvaros attīstīt spēcīgu krāpšanas apkarošanas kultūru, izmantojot izpratnes veicināšanas pasākumus par iespējamiem krāpšanas riskiem un ētisku rīcību TAXUD ĢD darbinieku vidū. Stratēģijā ir aplūkota arī aktīva sadarbība ar OLAF un krāpšanas aspektu integrēšana ĢD Stratēģiskās plānošanas un programmu plānošanas ciklā.

3. APLĒSE PAR PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS FINANSIĀLO IETEKMI

3.1. Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija un jauna(-s) ierosinātā(-s) budžeta izdevumu pozīcija(-s)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs	Dif./nedif ¹ .	no EBTA valstīm ²	no kandidātvalstīm ³	no trešām valstīm	Finanšu regulas [21. panta 2. punkta b) apakšpunkta] izpratnē
4	11.01.02 Atbalsta izdevumi muitas kontroles iekārtu instrumentam	Nedif.	Nē	Nē	Nē	Nē
4	11.02.11 muitas kontroles iekārtu instruments	Dif.	Nē	Nē	Nē	Nē

¹ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

² EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālie kandidāti no Rietumbalkāniem.

3.2. Aplēse par ietekmi uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

miljonos EUR (maks. trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4	“Migrācija un robežu pārvaldība”
--	---	----------------------------------

			2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Pēc 2027.	KOPĀ
Darbības apropriācijas 11.02.11	Saistības	1.	174,903	178,403	181,973	185,614	189,329	193,117	195,961		1,299,300
	Maksājumi ¹	2.	42,481	129,274	162,474	170,688	175,066	178,602	182,209	258,506	1,299,300
Administratīvās apropriācijas, ko finansē ar instrumenta naudas līdzekļiem ^{2,3} 11.01.02	Saistības = maksājumi	3.	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100		0,700
KOPĀ apropriācijas – programmas piešķirums	Saistības	=1+3	175,003	178,503	182,073	185,714	189,429	193,217	196,061		1,300,000
	Maksājumi	=2+3	42,581	129,374	162,574	170,788	175,166	178,702	182,309	258,506	1,300,000

¹ Maksājumu profils attiecībā uz šo jauno programmu 2021.–2027. gada MFF ietvaros ir balstīts uz iepriekšējo laikposmu maksājumu profilu ekstrapolāciju attiecībā uz laikposmu no 2007. līdz 2017. gadam programmām ar līdzīgiem rezultātu sasniegšanas mehānismiem salīdzināmās politikas jomās, it īpaši muitas, nodokļu un krāpšanas apkarošanas jomā.

² Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

³ Piemēri: tulkojumi, IT tīkli un sistēmas instrumenta administrēšanai (ABAC, eGrants, AGM u. c.)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	---	----------------------------

miljonos EUR (maks. trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Pēc 2027.</i>	KOPĀ
Cilvēkresursi		3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575		25,025
Citi administratīvie izdevumi		0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100		0,700
KOPĀ daudzgažu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistības kopā = maksājumi kopā)	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675		25,725

miljonos EUR (maks. trīs zīmes aiz komata)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	<i>Pēc 2027.</i>	KOPĀ
Apropriācijas KOPĀ pa dažādām IZDEVUMU KATEGORIJĀM daudzgažu finanšu shēmā	Saistības	178,678	182,178	185,748	189,389	193,104	196,892	199,736		1325,725
	Maksājumi	46,256	133,049	166,249	174,463	178,841	182,377	185,984	258,506	1325,725

3.2.2. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

miljonos EUR (maks. trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

7. IZDEVUMU KATEGORIJA daudzgadu finanšu shēmā								
Cilvēkresursi	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	3,575	25,025
Citi administratīvie izdevumi	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Apakšsumma 7. IZDEVUMU KATEGORIJA daudzgadu finanšu shēmā	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	3,675	25,725

Ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS ¹ daudzgadu finanšu shēmā								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700
Starpsumma ārpus 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS daudzgadu finanšu shēmā	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,700

KOPĀ	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	3,775	26,425
-------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

¹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās "BA" pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.2.1. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.
- Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības	25	25	25	25	25	25	25
Delegācijas							
Pētniecība							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu <i>FTE</i>) - AC, AL, END, INT un JPD ¹							
7. izdevumu kategorija							
Finansēts no daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
Finansēts ar instrumenta naudas līdzekļiem 2	- galvenajā mītnē						
	- delegācijās						
Pētniecība							
Cits (konkretizēt)							
KOPĀ	25	25	25	25	25	25	25

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	<p>Būs nepieciešams papildu personāls, kas pārvaldīs instrumentu un tā īstenošanu. Tas citstarp ietvers šādus uzdevumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vajadzību novērtēšanas piesaistīšana, uzraudzība un koordinēšana: inventarizācija, klasifikācija & standarti, trūkumu izvērtēšana un aplēses par nepieciešamajiem naudas līdzekļiem attiecībā uz visiem robežu veidiem (sauszemes, jūras, gaisa, pasta centri); - Plānošana: horizontālā koordinēšana (it īpaši apdraudējumu un apjomu novērtēšana), darba programmas un ar to saistīto procedūru (komitoloģija) sagatavošana un dotācijas nolīgumu sagatavošana un apspriešana; - Īstenošana: muitas iestāžu veikta īstenošanas uzraudzīšana un tās atbalstīšana (piem., kopīgi iepirkumi); - Pārskatu sniegšana & kontrole/revīzija
Ārštata darbinieki	Neattiecas

¹ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JPD – jaunākie eksperti delegācijās.

² Ārštata darbiniekiem paredzētā maksimālā summa, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

3.2.3. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu (sk. aplēsi):

Apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Gads	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	KOPĀ
Norādīt līdzfinansējošo struktūru								
Līdzfinansētās apropriācijas KOPĀ								

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva ieņēmumus finansiāli neietekmē.
- Priekšlikumam/iniciatīvai ir šāda finansiāla ietekme:
  - uz pašu resursiem
  - uz citiem ieņēmumiem

Norādiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām

miljonos EUR (maks. trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija: ieņēmumu	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ¹						
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
[..] pants							

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) budžeta izdevumu pozīciju(-as).

Neattiecas

Citas piezīmes (piem., metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

Instrumenti netieši ietekmēs Savienības tradicionālos pašu resursus, jo it sagaidāms, ka, pateicoties muitas kontroles efektivitātes pieaugumam, palielināsies muitas pienākumu apjoms. Tomēr šī ietekme nav kvantitatīvi nosakāma.

¹ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas.